

VECKOBLADET

Fredag 25 februari

Utkommer fredagar

2000 26:e årg.

6

Anf. 61 Kalle Larsson (v):

Demokrati betyder folkakt

Fru talman! Demokratin är ingen överideologi. Den gamle statsvetarprofessorn Tingsten, som en gång påstod det, och alla som där efter har ratat upp ungefär samma sak, har helt enkelt haft fel. Demokrati är inget självklart som alla ställer upp på utan snarare ett begrepp som riskerar att förlora sitt innehåll och som kanske redan har gjort det. Alltför ofta har det använts som argument för att minska den politiska arenan, för att undandra beslut från folket och för att flytta dem så långt bort från folkligt inflytande som möjligt, till företagens styrelserum och ned till Bryssel, till förmån för penningplacerarens nycker. Demokrati betyder folkakt, och det innebär inte bara att man har allmänna och fria val vart fjärde år till beslutande församlingar som inte ens styr särskilt mycket av samhällets utveckling. Att säga det betyder självfallet inte att politiska fri- och rättigheter, rösträtt eller den representativa demokratin ska förkastas eller förringas. Vänsterpartiet har som en del av arbetarrörelsen varit med om att kämpa för parlamentarismens införande, och i dag finns det all anledning att försvara den parlamentariska demokratin när den riskerar att urholkas och hotas av högerextrema grupper. Bara känslan av att på valdagen delta i kunna påverka skolan där man går, bostadsområdet där man bor och företaget där man jobbar. Demokrati handlar om att ha möjligheter – och inte bara formella rättigheter – att utnyttja sin makt och att i praktiken kunna styra sitt eget liv. Jag vet att en del av det här kan låta som floskler eller som självklarheter, beroende på vem som lyssnar. Men det är faktiskt viktigt att inse och uttala det som faktiskt är ett faktum: Den liberala uppfattningen om att demokrati bara är politiska fri- och rättigheter må ha politisk sprängkraft i Kina, och den hade det i seklets början här i Sverige när liberalerna under hotet av en pågående revolution var med om att genomföra rösträtten. Men den räcker inte alls för att klara utmaningarna i vårt land i det nya årtusendet.

Fru talman! Ansvar för det som av en del kallas politikens kris faller tungt på alla dem som vill förflytta makt från det offentliga, som styrs med politiska be-

slut, till det privata, där högsta möjliga vinst är drivkraften och den fetaste plånboken styr. Så många debattörer och så många partiföreträdare har ägnat så mycket kraft och tid åt att få en egentligen ganska märklig tanke att få fotfäste i våra medvetanden. Tanken är lika enkel som idiotisk: Om du inte är med och äger får du mer att säga till om. Den formuleras förstås aldrig så tydligt, men det är innehållet i många av de tal, artiklar och utspel som förespråkar ökade satsningar på privatföretagsamhet, konkurrensutsättning och ökad valfrihet. Om staten säljer sina företag får du mer att säga till om – du vet, som kund. Om landstinget lägger ut vårdhem och busslinjer på entreprenad får du större möjligheter att påverka. Det är ungefär lika intelligent som att säga att om du säljer familjens bil får du lättare att bestämma vart du vill köra den och när du vill åka – troligt! Men har man tillräckligt med resurser och medieuppbäckning kan man komma ganska långt med också de mest märkliga idéer. Nu dras alltför sektorer in i konkurrensens spinande hjul och underkastas det krassa vinstintresset. Men ägande är makt, och om det som ägs gemensamt säljs ut till privatpersoner tappar vanliga människor makt – om inte direkt makt i en toppstyrd offentlig sektor så åtminstone den möjlighet till makt som ligger i det gemensamma ägandet. Med allt mindre att vara med och ha makt över finns det allt mindre anledning att bry sig om att försöka påverka. Därför är frågan om demokrati också en fråga om att öka det gemensamma ägandet, att undantränga fåtalsväldet och det privata vinstintresset från samhällsområde efter samhällsområde. Därför är socialism demokrati.

Ev. forts. i nästa nr

Annons

60-årsdagen

firar jag söderöver. Åker tåg, vandrar i vinbergen och stärker min Europakänsla.

Till sensommaren däremot ordnar Thomas och jag en stor trädgårdsfest för alla trevliga vänner och ovänner. Information kommer i VB vad det lider.

Gunnar Sandin

Ett år med Flamman

Den minnesgode erinrar sig måhända att VB under hösten 1998 var platsen för en utdragen och delvis upphetsad debatt rörande (Norrskens)Flammans demokratiska trovärdighet och det berättigade i att låta tidningen göra reklam för sig via VB:s prenumerantregister. Själv var jag vid det laget knappt medveten om att Flamman fortfarande existerade, men blev så gripen av alla invektiv som haglade genom luften att jag inte kunde motstå att prenumerera: "en tidning som väcker sådana känslor kan bara inte vara helt dålig" (VB 1998, nr 33).

Mer än ett år har gått, och jag känner mig skyldig både mig själv och Flammans vedersakare en förutsättningslös utvärdering. Var den så dålig som de trodde eller så bra som jag själv hoppades? Någon vetenskapligt välgrundad undersökning kan jag inte erbjuda, men efter löst bladdrande i de tio slumpvis valda nummer av fjorårets 50 tror jag mig nog ha en ganska god uppfattning om innehållet.

Så mycket kan genast sägas, att ingen sann stalinist kan förväntas bli entusiastisk. Kampparoller och ideologisk diskussion lyser på det hela taget med sin frånvaro. Tidningens ledare ger en ganska god uppfattning om den politiska linjen; de (föga kontroversiella) temata som tas upp är följande:

1) Diskussion om vänsterpartiets skrift om "Tillväxt – välsignelse eller miljöhot?"

2) Behovet av organisation för att motverka kampanjen för EMU.

3) Korruptionen inom EU-kommissionen.

4) Kritik av EU:s militarisering.

5) Behovet av att avveckla kärnkraften.

6) Tystnaden efter den japanska kärnkraftsolyckan i Tokai.

7) "Rädda biblioteken!" – appell för folkbibliotekens viktiga demokratiska roll.

8) Kritik mot den ryska politiken i Kaukasus: "Erkänn Tjetjenien!"

9) Kritik mot västmakternas hyckleri i fråga om den politiska utvecklingen i Indonesien.

10) Flammans betydelse som motvikt mot högerkrafterna.

Den senast nämnda ledaren är onekligen ett inlägg i egen sak, men på en grundläggande punkt måste man ge redaktionen rätt: Flamman är i dag den enda någorlunda kontinuerligt (veckovis) utkommande vänstertidningen med ambition att täcka hela Sverige och

utan direkt bindning till något enskilt parti eller organisation.

Innehållet visar också på Flammans ambition att vara en *tidning* lika mycket som en tidskrift. Analyserande artiklar – med tonvikt på arbetsmarknad, internationella och sociala frågor – varvas med en åtminstone rudimentär bevakning av vänsternyheter. Två av de 16 sidorna ägnas kulturbevakning, och det är lustigt nog här (och endast här) som känsliga själar skulle kunna ta anstöt. Här finner man Alf Lövenborg recenserande en nytgåva av Pär Lagerkvists *Bödeln*, Sture Källberg skriver om Marx' och Engels' liv, och Jörn Svensson har oförsyntheten att presentera en Leninbiografi som inte uteslutande beskriver föremålet som massmördare och Ondskans furste.

Emellanåt är Flamman till förväxling lik Vänsterpress, men skillnaderna är också väsentliga. Även om Flamman i de flesta avseenden måste sägas stå Vänsterpartiet nära, bibehåller den en politisk öppenhet som känns allt mera sällsynt inom partiets ram. I Flammans debatter kan rallarsvingarna fara genom luften, man tvekar inte att använda fula ord (M...x...L...n o.s.v.) eller ifrågasätta etablerade uppfattningar – utan att Bröderna (och Systrarna) Duktig genast lägger en fuktig trasa av gråtrist politisk korrekthet över det hela.

Med detta vill jag inte säga att Flamman är rolig; det är den inte alls. Men den är kanske inte fullt så trist som dagens svenska vänster och dess press i gemen – och det är åtminstone bättre än ingenting. För det är min fasta övertygelse, att om Vänstern i Sverige skulle förlora det starka opinionsstöd vi för ögonblicket har, kommer det inte att bero på vare sig vänster- eller högeravvikelse (de flesta av våra sympatisörer är lika lite intresserade av Lenin som av Rolf Nilson), utan på att vi är så fruktansvärt tråkiga.

Så det gäller att ta tag i de små ljuspunkter som faktiskt finns, och Flamman skall åtminstone ha hedersnämmande för tappert försök. Min brevlåda får tidningen alltså fortsätta att förörona minst ett år till.

Örjan Wikander

Lyteskomik i SDS

SDS ledarsida har en satirtecknare (MAYK). Han är sällan rolig, mestadels olustig. I söndags passerade han dock ett lågvattenmärke. I en teckning av Gudrun Schyman försåg han henne med en röd näsa! SDS ledaravdelning som inte är nöjd med tempot i den socialdemokratiska högervändningen spyr dagligen galla över vänsterpartiets samarbete med regeringen. Men detta är lyteskomik. I klass med de kroknästa palmteckningarna som ungdomspred på 80-talet.

Man ser i andanom hurusom SDS ledaravdelning förhoppningsfullt smyger i buskarna runt Nämndemannagården. *rl*

Konkurrens för samhörighet

Som anställd i Region Skåne har jag erhållit en broschyr som ger "Information om Region Skånes förändringsarbete". När jag läste denna tjuguså flerspråkiga broschyr fastnade jag särskilt för den mening som jag satt som rubrik här ovan. Försättningen lyder: "När människor mäter sina krafter i sund tävlan blir alla vinnare." Detta påstående gör mig tämligen matt. I mitt jobb i primärvården störs vårt jobb konstant av den turbulens som råder inom organisationen för närvarande. Alla är medvetna om att hela sjukvården är på väg att säljas ut. Och ingen förstår riktigt varför. Region Skåne har inte råd att anställa tillräckligt med folk för att få sjukvården att gå runt. Men genom att sälja ut den blir det billigare, effektivare och alla medborgare blir nöjda! Hur kan det gå ihop om man betänker att alla privata entreprenörer sannolikt önskar få ekonomisk vinst också? En privat entreprenör har knappast någon ideologi, typ – solidaritet med de svaga och utsatta i samhället. De patienter som har alltför många och komplexa sjukdomstillstånd hänvisas ofta till oss inom primärvården. Det gäller gamla människor särskilt, eftersom man jobbar efter en helt annan princip i det privata. Där ska det vara snabba besök och många. Det ger bäst lönsamhet. För unga människor med tillfälliga sjukdomstillstånd upplevs det säkert som en bra vård, det går snabbt. För de gamla och för människor med psykosociala problem som kräver mer av själva konsultationen, att man sitter ner och pratar vid, att man i lugn och ro hinner undersöka utan stress, tja,

I dagens brännande frågor

Jag gjorde (som Gunnar Sandin) i VB nr 4 ett långt inlägg i vänsterpartiets programdebatt. Allt jag ville ha sagt fick ändå inte plats, och jag lovade avslutningsvis att återkomma i Europafrågan.

Men sen dess har bl.a. Gudrun Schyman och Johan Lönnroth gått ut och föreslagit återremiss till en ny kommission på hela programfrågan. Jag instämmer med dem och ser det därför inte som meningsfullt att fortsätta programdiskussionen för egen del. Fast partikongressen avgör ju hur det ska bli, och det står andra fritt att debattera programmet här i VB.

Det finns ju annat att kommentera tills vidare.

I Norrlandsfrågan

På vänsterpartiets distriktskonferens i Eslöv cirkulerade en namnlista till stöd för en aktion från Kommunal i Norrbotten. Jag har sedermera sett i tidningen att den planerade uppvaktningen i Stockholm blev av. Kanske fick de råg i ryggen av stödet från det avlägsna

dom kommer sannolikt inte att vinna på detta konceptet. Här i regionen har vi ju redan en hel del privat verksamhet och det är utifrån de erfarenheterna jag drar mina slutsatser. En del kollegor som ibland arbetat extra inom den privata verksamheten är förskräckta av just dessa skäl.

Såväl primärvården som sjukhusvården sviktar nu på grund av brist på personal, folk flyr från verksamheten helt enkelt, vilket i sin tur bl.a. beror på ständiga besparingar och allt tyngre arbetsituation. Och den trenden vill Region Skåne vända nu. Jo, visst det är ju jättebra. Men varför i hela fridens namn tror man att det ska bli billigare? Har vi så korkade administratörer och politiker att de inte fattar att verksamheten kostar pengar – och att all tidigare erfarenhet visar att privat verksamhet kostar ännu mer?

Bilderna som finns i broschyren är intressanta, särskilt den sista som visar en bortvänd städare. Inom primärvården har städningen privatiserats nyligen och hos oss innebar det att en städare fick gå, och den som blev kvar får göra två personers arbete. Städningen blir klart sämre, det miljöarbete vi tidigare haft med källsortering har slopats och för landstinget kostar det åtskilligt mer men städaren tjänar inte mer. Se där ett litet exempel på fyra aktörer som inte blivit vinnare – vi på vårdcentralen, den städare som är kvar och den städare som fick gå samt skattebetalarna som får betala! Bilden ger mig en association till serien Riket av Lars von Trier, det är något mörkt och dolskt i bilden, det bortvända ansiktet. Vem är det som håller på att städa upp i Region Skåne? Och vad blir priset?

sia

Skåne: nästan alla på konferensen skrev på. Däremot hade Kommunal i Skåne vägrat att stödja aktionen, beklagade distriktsordföranden.

Uppropet från norr protesterade mot nedskärningarna i den kommunala sektorn och berättade om deras konsekvenser. Sådana protester väcker positiva ryggmärgsreflexer hos vänsterpartister, och jag skulle själv ha skrivit på om det inte hade varit för en formulering på namnlistan. Det talades om hur det nya skatteutjämnningssystemet hade drabbat just övre Norrland.

Det stämmer. En statlig utredning, med landshövdingen i Jämtland som ordförande, kom (liksom jag i min artikel) fram till att det gamla systemet med bl.a. dess tunga betoning av "klimatfaktorn" gynnade många Norrlandskommuner otillbörligt. Och missgynnade bl.a. Skåne. Tack vare det nya systemet har orättvisor undanröjts, skånska kommuner har fått det lite bättre och det har funnits pengar att stoppa i det svarta hålet Malmö.

Kommunal i Skåne gjorde en riktig bedömning när de inte skrev på. Vänsterpartisterna i Eslöv som skrev på gjorde inte en riktig bedömning.

Klimatfrågan

Häromnatten var det – 30 i Karesuando, rapporterar radion, så visst finns det en klimatfaktor. Men tendensen är ändå tydlig. Inom femti till hundra år kommer större delen av Kungleden att gå i skog, berättade forskarna förra veckan. Vegetationen kryper allt högre upp för fjällsidorna. Skidturismen i Sälen (som ligger i Svealand, jag vet!) är dömd när kalvfjället där försvinner.

Orsaken är förstas den globala uppvärmningen. Den bidrar inte minst norrlänningarna själva till med avgaserna från sina snöskotrar. Flera dödsolyckor har noterats på sistone, över fjällvidderna ligger bullermattor. I de norska och finska fjällen har förbud införts men i Sverige hukar myndigheterna. Det är inte bara vänsterpartister som daltar med Norrlandsopinionen.

Däremot bidrar inte fraktflyget på Kallax utanför Luleå nämnvärt till växthuseffekten. Det finns nämligen inte, trots en omfattande marknadsföring och offentliga investeringar för 120 miljoner. De pengarna kunde kommunalarna i Norrbotten ha gjort anspråk på i stället.

Spårvägsfrågan

Tro dock inte att jag är emot alla investeringar i norrländsk infrastruktur! Jag är t.ex. en varm anhängare av Botniabanan. Det blir ett lyft att få färdas norrut utmed Höga kusten i stället för längs alla lågvuxna inlandssamhällen som heter något på -träsk.

Fast nog hade spårmiljarderna gjort större nytta i söder där det stora reseunderlaget finns. T.ex. i

Lund. Jag var i Stockholm nyss och åkte den nya Tvärbanan, en snabbspårväg som t.v. går mellan Gullmarsplan och Liljeholmen. En rymlig, vacker, fräsch, tystgående vagn med stora fönster, som bara efter en vecka hade upptäckts av så många resenärer att inte sittplatserna räckte. En sån skulle vi förstås ha på Lundalänken.

Men den borgerliga kommunledningen vill som bekant satsa pengar på bilvägar. Just nu är det Jörgen Jörgensen (fp) som försöker göra en "andow". Ni minns kanske att Larry Andow (s) när han var kommunalråd lovade, att bara man fick bygga Västra ringen så skulle trafiktrycket på Fasanvägen och Fjellievägen lätta. Det blev som han ville. I dag är bilarna fler än nånsin på Västers större gator.

Jörgensen säger att det blir bättre om han får bygga en ny bilväg över Højeådal. Han är okunnig eller oärlig. Vad tror ni?

För övrigt

har jag på sistone stärkts i min tro på marknaden.

Här har (vissa) vänsterpartister och andra miljövännar är efter år pläderat för en höjda bensinpriser som det enda effektiva sättet (vid sidan av öppet våld) att begränsa bilismen. Det har gått trögt, för fienden är både välorganiserad och högljudd. Det har på sin höjd blivit en 25-öring i extraskatt efter svåra politiska konvulsioner.

Och så går Opec-länderna samman, och på nolltid fixar marknaden så att bensinpriset närmar sej den magiska tiokronorsgränsen! Särskilt stark bli min skadeglädje när jag tänker på alla som har skaffat jeepar, vans eller andra bränsleslukande monster. Men även låginkomsttagare i begagnade Ford Fiesta som ordnat sitt liv så illa att de t.ex. måste köra ungarna till dagis får mej att dra på munnen.

Grr

Dags att nominera till kongressvalet!

Kongressen närmar sig med stormsteg. Den avhålls den 31/5–3/6 i Växjö. Kongressen är vänsterpartiets högsta beslutande organ som antar partiprogram, utser partistyrelse, partiordförande och mycket mer. På kongressen skall 15 ombud representera Vänsterpartiet Skåne. Årskonferensen beslutade att hela distriktet skulle ses som en valkrets och valberedningen har därmed fått i uppdrag att ta fram ett förslag. Sedan skall alla medlemmar säga sitt och via omröstning utse distriktets ombud och suppleanter till kongressen.

Valberedningen uppmanar därför alla lokalorganisationer och enskilda medlemmar att nominera kandidater. Nomineringsstoppet är satt till den 7 mars kl. 12. Nomineringar till Distriktsexpeditionen, 040-19 27 87, fax 040-192750, e-post skane @vansterpartiet.se.

Demokratin utveckling på två kontinenter: Asienkrisen, demokratin och ekonomin

Med början i detta nr publicerar VB två artiklar om utvecklingen av demokratin, sett ur ett vänsterperspektiv, på två kontinenter: Asien och Afrika. Båda artiklarna är referat, gjorda av Gunnar StenSSon, från föreläsningar av Staffan Lindberg (Asien) och Bertil Egerö (Afrika). Staffan Lindberg, sedan årtionden välkänd för Internationella utskottet, föreläste den 24 november under rubriken ovan. Fragment av den livliga interkommunikationen återfinns nedan.

Asienkrisen är i första hand en finansiell kris som började i Thailand på sommaren 1997 och sedan spred sig till Sydkorea, Japan, Malaysia och Indonesien. Krisen påminner om den vi hade i Sverige 1991–97. 1997 rådde en kraftig högkonjunktur i dessa länder med stor utlåning och spekulation i aktier och i fastigheter. Krisen orsakades av att stora, i huvudsak utländska investerare och långivare, började tvivla på kreditvärdigheten i en del av de stora företagen och började dra tillbaka sina lån och investeringar. Det utlöste en kedjereaktion och på kort tid rasade banker och företag ihop. Arbetslösheten ökade snabbt och bruttonationalprodukten föll kraftigt under perioden 1997–98.

Stat och kapital i samma båt

Värst drabbades Indonesien där krisen också blev till en politisk kris, men även i de andra har krisen slagit hårt mot vanligt folk. I Thailand och Malaysia dämpades den något av att många industriarbetare kunde återvända till sina släktingar på landet och arbeta i jordbruket.

Bakom krisen kan man se att den asiatiska kapitalismen dras med flera strukturella problem. Det viktigaste är sammanflätningen av stat, banker och kapital i stora, ofta olönsamma industriprojekt, vilket har varit vanligt i Sydkorea och Japan. Genom Världsbanken och Internationella valutafondens ingripanden har nu de ekonomiska systemen stabiliserats och institutionella reformer påbörjats. Många menar dock att insatserna har kommit för sent, varit för små ekonomiskt sett och att ambitionerna i de ekonomiska reformerna är för låga.

Kina och Indien har i stort sett undgått den finansiella krisen. Kinas ekonomi är fortfarande relativt isolerad från omvärlden. Bankernas utlåningssystem är, liksom i Taiwan, till stor del knutet till säkerhet i jord. Indiens ekonomi är fortfarande mycket inåtvänd och landet har t.ex. bara cirka 1 procent av världshandeln.

Krisen har nu snabbt nått sin kulmen och det finns flera starka tecken på återhämtning och förnyad tillväxt i de flesta av de drabbade länderna undantaget Indonesien. Det asiatiska "miraklet" kommer sannolikt att fortsätta. Men nya ekonomiska kriser är också sannolika liksom de tilltagande miljö-kriserna i dessa tätbefolkade länder med allt intensivare industriellt utnyttjande av naturresurserna.

Styrkan i de västerländska demokratierna ligger i den samlade kraften hos de stora moderna kollektiven: arbetarklassens och böndernas självorganisering i folkrörelser, som på demokratisk väg erövrat statsmakten och förvandlat den till en demokratiskt styrd välfärdsstat.

I Asien skedde en sådan horisontell mobilisering genom böndernas kamp för jorden mot kolonialmakterna och de därmed förbundna godsägarna. De politiska regimerna som kom till makten efter självständigheten lagstiftade därför om jordreformer som förde över jorden till de som verkliga brukade den. Men den asiatiska modellen för utveckling kom i övrigt att präglas av en stark centralisering av den politiska makten och en vertikal mobilisering av befolkningen inom både jordbruk och industri. Staten fick en ledande och styrande roll i utvecklingspolitiken och såväl industrikapital som familj jordbrukare kom att inordnas ett mycket hierarkiskt system med svagt eller inget inslag av demokratiskt inflytande. Modellen har lett till snabb ekonomisk utveckling men samtidigt försvagat förutsättningsarna för en självständig, horisontell mobilisering av arbetar- och bondeklasserna.

När nu statsmakten försvagas så blir det framförallt starka kapitalintressen som kommer att dominera de framväxande demokratierna. De politiska partierna blir till affärsrörelser med vertikala patron-klientrelationer och röstköp som mobiliseringsmetoder. Sociala frågor artikuleras inte då de starka horisontella kollektiven saknas.

Det vertikala mönstret är också tydligt i de kulturellt nationalistiska politiska rörelserna som t.ex. i de hinduiska och islamiska fundamentalistiska partierna som på många håll ersatt de socialistiska och nationalistiska moderniseringsprojekten. Den snabba ekonomiska och sociala utvecklingen, där folk bokstavligen rycks upp med rötterna ur det traditionella landsbygds-samhället, har skapat ett enormt sug efter en kulturell förnyelse av traditionen som kan ge trygghet i en föränderlig värld. Något som också kan stå emot de västerländska TV-utbudet nu i snart i var mans hus. Rekryteringen av en fundamentalistisk kader är typiskt nog stark bland urban medelklass med en teknisk eller naturvetenskaplig inriktning och får starkt stöd hos en professionell diaspora i väst. TV är ett starkt medium också för fundamentalisterna.

De förtryckta reser sig

Utvecklingen i Indien har dock visat att de vertikala politiska relationerna kan brytas till förmån för en mer klassbetonad mobilisering av svaga och exploaterade grupper. Regionalt folkliga partier har sedan slutet av sextioalet utmanat och utmanövrerat Kongresspartiet på flera håll i Indien. Främsta exemplet på detta är den framgångsrika politiska mobiliseringen som Indiens största kommunistparti genomfört i Kerala och Västbengalen och som lett fram till stabila delstatsregeringar med en tydlig välfärdspolitik. Men också andra typer av social mobilisering nerifrån och upp gör nu sig hörd bland t.ex. de kastlösa och de lägre kasterna. I stället för "Guds barn" (Harjans) som Gandhi tyckte de skulle heta, kallar de sig nu Dalits, som betyder de förtryckta. Ett starkt tecken på att denna typ av mobilisering slår igenom i Indien är den hinduiska fundamentalismen, som

Fyraprocentssyndromet i Lund

Under vinjetten "Vb-kommentar" i nr 5 hävdar redaktören Liljekvist (RL) apropå ett i VB publicerat debattinlägg inför v:s årsmöte att han via en av v:s partiföreträdare föreslagit att vårt debattinlägg i stället skulle kopieras och delas ut på årsmötet, eftersom debattinlägget enligt RL:s uppfattning "vände sig enbart till vänsterpartister på det instundande årsmötet". Under tecknad sägs ha accepterat detta förslag. RL framhåller att han informerade om detta förfaringsätt på årsmötet och att jag inte hade några invändningar mot förfarandet.

Missuppfattningar

Redaktörens kommentar avslöjar ett par missuppfattningar som bör klaras ut. Det är riktigt att en av partiföreträdarna, som av RL beretts tillfälle att ta del av vår text, i förbifarten tog upp möjligheten av att kopiera upp vårt debattinlägg – vi var fyra undertecknare – och dela ut vid årsmötet i den händelse det inte kom med i VB. Jag ställde mej tveksam till detta av tre skäl: 1. Debattinlägget var avsett för VB och inte för något annat forum. 2. Jag såg ingen större vits med att under årsmötet kommunicera via dokument – där finns ju utmärkta möjligheter att prata direkt med folk. 3. Jag kunde inte ensam föra samtliga undertecknarens talan. Därför fick partiföreträdaren ett svar som ungefärligen gick ut på att "jag hoppas att inlägget kommer med i VB. Annars får vi väl se".

växer sig stark som en motreaktion bland den högre kasterna och klasserna i samhället.

Demokratiska öppningar finns också i den professionella medelklassen (t.ex. bland lärare, läkare, advokater etc.) som i olika former engagerar sig i sociala frågor och artikulera svagare grupperns behov. De har nu ofta stöd i internationella nätverk genom att vara uppkopplade på nätet och kan nå en bred opinion i engagerande frågor som t.ex. miljöproblem av olika slag. Men problemen för dessa grupper, ofta uppbyggda som frivilligorganisationer (NGOs) är desamma som inom den s.k. tredje sektorn i Europa – de framställs som ett alternativ till stat och marknad, men är mycket beroende av statliga anslag (vare sig de är inhemska eller utländska) och uppträder allt oftare som en affärsmässig verksamhet där mottagarna är klienter snarare än medlemmar i en demokratisk organisation.

Gunnar StenSSon

Jag uppfattade aldrig partiföreträdarens fråga som ett uppdrag från VB-redaktören, utan som ett eget initiativ. Jag har alltså inte "accepterat redaktionens förslag", som RL påstår. Inte heller har jag uppfattat att jag fått något förslag från redaktionen.

Invändningar finns

Det är korrekt att RL på årsmötet, jag vill minnas att det var under punkten "Kommunala rapporter", kom in på att vårt debattinlägg inte platsat i VB, men att det fanns kopierat för utdelning vid årsmötet. Men sedan tar han miste. Jag hade visst invändningar mot förfarandet (och har det fortfarande, vilket torde framgå av detta inlägg). Jag framförde däremot inga invändningar. För varför skulle jag diskutera RL:s göranden och låtanden under "Kommunala rapporter" (eller om det nu var "Verksamhetsberättelse") på årsmötet?

Dessa förhållanden är emellertid av mindre betydelse. Viktigare är dock den syn på till VB insänt material och på v:s förhållande till väljarna som röjs i RL:s "Vb-kommentar".

Vem äger texten?

RL anser uppenbarligen att han fritt kan förfoga över till VB insänt men icke publicerat material. Frikostigt ställer han sådant material till förfogande för den som för tillfället råkar befinna sig i redaktionslokaler. Det är från pressetik synpunkt en högst tveklaktig hantering. VB borde – och jag menar då inte bara en enskild redaktör – ha en klar policy i följande frågor: Vem äger opublicerade texter: är det VB eller är det författaren/na? Vilka personer utanför VB-red har rätt att ta del av till VB insända texter innan publicering?

forts. på s. 4.

HAR DU FLYTTAT? Skicka in hela adressdelen till Veckobladet (Se ovan).
NY ADRESS.....

Begränsad eftersändning.
Vid definitiv adressändring sänds tidningen i retur till Veckobladet.

Ingen ny Pravda

En tidning är dess pennor, tror jag någon sagt. Det gäller i hög utsträckning Veckobladet. Lucifers sorg över kustartilleriets avveckling, Gunnar Sandins järnvägshistorier och inte minst Finns filosofiska betraktelser. Utan dessa begåvade skribenter vore Veckobladet ett blekt litet stencilert blad från Lund. Visst finns också nyare förmågor som kan skriva, exempelvis Cecilia Wadenbäck. Jag är övertygad om att goda texter kan läsas både av unga och gamla.

En gammal dålig tradition inom arbetarrörelsen är att inte släppa redaktionen fri, husbondens röst ska alltid anas bakom journalistiken. Ständigt krävdes fler (oläsbara) arbetsplatsreportage i saligen avsmunade Ny Dag, en ängslig rättänkande redaktion leder till trist läsning. Rädda Veckobladet från detta öde, även om kraven idag handlar om Framtidsfabriken, Castells och referat från Utrikespolitiska föreningen. Ska jag vara ärlig så ägnar jag ett förstrött intresse åt texter om kongresser och konferenser eller intervjuer med kloka riksdagsmän.

Vill man reformera sig själv, världen eller Veckobladet så förslår jag att man tar ett personligt ansvar. Skriv något kul om Castells, Framfab och Lund, jag tror Veckobladet gärna tar emot texten. Lika pigg är jag inte på referat om utrikespolitik, men okej, jag ska försöka ta mig genom även detta.

Så keep on rocking, Finn. Veckobladet blir en tråkigare och tråkigare publikation utan dina betraktelser.

Jan Holmquist

Kallelse till medlemsmöte måndag 28/2 kl 19.00

På partilokalen. Vi behandlar motionerna till Vänsterpartiets kongress i Växjö. Motionerna som ska behandlas på mötet ska vara styrelsen tillhanda senast mötesdagen kl 12,00 och lämnas på partilokalen (Obs i pappersform).

Angående studierna i Vänsterpartiet Skåne

För några nummer sedan av Veckobladet hade Ola Hagring en rapport från distriktstyrelsen som berörde bland annat studierna och studie-sekreteraren – jag avser att i denna artikel göra ett par kommentarer rörande den delen så som varandes den omtalade studieorganisations. Detta gör jag även med anledning av att det i Gunnar Sandins rapportering från Lunds årsmöte hävdade att distriktet för 75 000 kr endast fått en kurs.

Utveckla studierna

Vänsterpartiet Skåne vill utveckla sina studier, vill att studiearbetet ska vara fast förankrat i distriktet och kunna gå på djupet med såväl politiska, ideologiska som organisatoriska frågor. Därför har man beslutat att satsa på studierna bland annat genom att via Kvarnby folkhögskola ordna en halvtidstjänst som studieorganisatör som ska kunna stötta, utveckla och hjälpa till i studiearbetet.

Studieorganisations ambition

Min ambition som studieorganisatör, som jag presenterade på distriktstyrelsens internat i höstas, är att bygga upp ett långsiktigt stabilt studiearbete baserat på flera olika delar:

1. Grundstudier i varje lokalorganisation genom bland annat cirklar, temamöten och diskussions-träffar. Uppbyggande av ett nät av studieorganisatörer är här viktigt.

2. Olika former av seminarier och internat på distriktsnivå som ska kunna beröra såväl politiska som organisatoriska frågor, såväl ideologiska som dagspolitiska.

3. Ordna kortkursverksamhet med Kvarnby som bas. Det handlar om allt från datautbildningar till kvällsarrangemang.

Ola och studieplanen

Det är synd att Ola inte var kvar och kunde diskutera studieplanen eller i Veckobladet refererar och säger vad han tycker om den (för övrigt var förslaget klart tidigt i januari). Kortfattat kan man väl säga att studieplanen är omfattande och innehåller många konkreta förslag på seminarier, cirklar och arrangemang som ska ordnas under år 2000. Låt mig ge ett axplock: ge ut ett nyhetsbrev om studierna, starta en talarbank, studieorganisatörer i varje lokalorganisation som regelbundet träffas och cirkeldarutbildning, cirkelverksamhet i lokalorganisationerna, styrelseutbildningar, EMU-studier, nybörjarhög, ideologikrklar, regionala kom-

mundagar, kommunalpolitiska träffar, integrationsseminarium och mycket, mycket mer.

Vad har hänt

Under hösten ordnades det ett välbesökt kvällsseminarium med Håkan Blomqvist (forskare Södertörns Högskola), ett ideologiseminarium med anledning av förslaget till nytt partiprogram med Karin Svensson Smith och Ali Esbati som inledare och som ett resultat av detta startades minst sex kongresscirklar å fyra träffar med mellan 5–10 deltagare (Lund, Malmö, Simrishamn, Landskrona, Ystad-Sjöbo-Tomelilla och Hässleholm). Till dessa cirklar togs en studiehandledning fram. Vi jobbade även med att hitta lokala studieorganisatörer samt med den lyckade studiekonferensen som hölls den 15 januari. Det vill säga ganska mycket mer än det Ola (och Gunnar) vill påskina. Det är ju också så att all ny verksamhet i sig själv tar en del tid att få igång samt att under tiden på den andra halva tiden arbetat med pilotkursen "att förändra världen".

Ung Vänster och studierna

Ola avslutar artikeln med att citera Mikael Persson om studier ur en debattartikel i Motviljan och vill påvisa att studiesatsningen inte behövs och att den kan lösas på frivillig basis. Ung Vänster har ett omfattande studiearbete (mycket större än partiets) med helkurser minst en gång i månaden på 9 av årets 12 månader, till detta kommer cirklar, temamöten, utbildningsdagar, sommarläger och en hel del till. Mikes debattartikel rörde sig möjligheterna att faktiskt relativt lätt ordna fördjupningsstudier för medlemmar som varit med ganska länge och tyckte att de inte utvecklades längre. Ung Vänster har anställda som ägnar en stor del av sin tid att få studierna att fungera samt många fler frivilliga aktivister än vad partiet någonsin kan upp-båda för att arbeta med dessa frågor.

Årskonferensen

När jag skriver detta har jag precis kommit hem från årskonferensen. En årskonferens som i full enighet antog förslaget till studieplanen. Jag hoppas att vi med gemensamma ansträngningar kan ta krafttag för att utveckla studiearbetet och realisera distriktets nyantagna studieplan.

Daniel Sestrajic

Vad är internt?

RL anser att vårt debattinlägg enbart vände sig till deltagarna i v:s årsmöte. Jag kan inte tolka denna inställning på annat sätt än att RL anser, att vad som händer eller vad som kan hända, på v:s årsmöte är en angelägenhet enbart för de medlemmar som deltar i årsmötet. Inte för alla andra medlemmar och än mindre för väljarna.

I ett 12-procentparti som siktar mot 20 procent anser jag att det i egentlig mening inte finns några interna angelägenheter. Vad som händer på ett v-årsmöte är därför av vikt för alla medlemmar och alla – både faktiska och potentiella – väljare. RLs inställning till dessa frågor är ett typiskt utslag av fyra-procentssyndromet.

Ulf Nymark

Två kommentarer

Först och främst är det viktigt att klargöra att Rune Liljekvist inte var ensam om att fatta beslut kring publiceringen av det ovannämnda debattinlägget. Redaktionen gjorde det som kollektiv, fr.a. därför att numret redan hade flera bidrag som måste stå över en vecka, och ovannämnda inlägg lämnades utan förvarning sist av alla bidrag. Runes kommentar att det var viktigt främst för partimedlemmar för- anledes helt enkelt av att inlägget handlade om valet till styrelsen – vilka andra än partimedlemmar är berättigade att ta direkt ställning i den frågan?

Charlotte Wikander

Att tjänstgörande redaktör suveränt bestämmer vad som ska in i ett nummer är en ofrånkomlig ordning.

Gunnar Sandin, redaktör

MÖTE MÖTE

KOMMUNALPOLITISKT MÖTE
Må 28/2 v-lokalen, efter medlemsmötet. Beredning av kommunstyrelse 3/3, Lundafastigheter 3/3 m.m.

RÖDA KAPELLET Sö 27/2 kl 18.45.
Rep med Joakim. Rep av fackliga progr. för spelning 23/3 på ST-ATF:s årsmöte: nr 2, 59, 120:2, 155:2, 184, 349, 362.

VECKOBLADET

Detta nummer gjordes av Gunnar Sandin, Charlotte Wikander o. Rune Liljekvist
Nästa redaktör: Rune Liljekvist

Manus sänds per post till: Veckobladet, Svartbrödersg 3, 223 50 Lund.
Måndag e. 17 till fax 046-123123.
Manus mottas gärna på epost, vp@lund.mail.telia.com eller 3,5" diskett. Obs! (rtf-format)
Telefon till redaktörerna:
Rune Liljekvist 046-211 50 69
Gunnar Sandin 046-13 58 99
Vid utebliven tidning ring:
Cecilia Wadenbäck 046-13 82 13.